

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ  
ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η περίπτωση Γ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.1587/1950 (Α' 294), που έχει ως εξής:  
«Γ) Σε κάθε άλλη περίπτωση σε 8% για το μέχρι είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ τμήμα της αξιας και σε 10% για το πέραν του ποσού αυτού τμήμα της.
2. Με την παρ. 1 του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), που έχει ως εξής:  
Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, κατοικία ή έδρα του, το οποίο έχει την 1η Ιανουαρίου εμπράγματο δικαιώμα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οικησης σε ακίνητο που βρίσκεται στην Ελλάδα, υποχρεούται να υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων.»
3. Με την παρ. 3 του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η περίπτωση η) της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, που έχει ως εξής:  
«η) τους δικαιούχους διαμερίσματος - κατοικίας του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.), οι οποίοι έχουν παραλάβει αντά χωρίς οριστικά παραχωρητήρια,»
4. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 27 έως και 50 του ν. 3842/2010 (Α' 58) και έχουν ως εξής:  
**«Άρθρο 27**

**Αντικείμενο του φόρου**

1. Από το έτος 2010 και για κάθε επόμενο, επιβάλλεται φόρος στην ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στην Ελλάδα και ανήκει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.
2. Στην έννοια του όρου ακίνητη περιουσία, για την εφαρμογή του νόμου αυτού, περιλαμβάνονται:  
α) Το δικαιώμα της πλήρους και της ψιλής κυριότητας της επικαρπίας και της οικησης επί ακινήτων.  
β) Το δικαιώμα της αποκλειστικής χρήσης θέσεων στάθμευσης βοηθητικών χώρων, και κολυμβητικών δεξαμενών που βρίσκονται σε κοινότητο τμήμα υπογείου, πυλωτής δώματος ή ακάλυπτον χώρου οικοδομής των πιο πάνω ακινήτων.
3. Για την επιβολή του φόρου η έννοια των ακινήτων και των εμπραγμάτων δικαιωμάτων λαμβάνεται κατά τον Αστικό Κώδικα.

**Άρθρο 28**

**Υποκείμενο του φόρου**

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, κατοικία ή έδρα του, φορολογείται για την ακίνητη περιουσία του που βρίσκεται στην Ελλάδα την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που τυχόν επέρχονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού.

Υπόχρεοι σε φόρο είναι:

1. Όσοι έχουν αποκτήσει ακίνητο με αγορά ή με οποιαδήποτε άλλη αιτία, ανεξάρτητα από τη μεταγραφή του τίτλου κτήσης τους ήτοι:  
α) Ο αποκτών το ακίνητο, από την ημερομηνία σύνταξης του οριστικού συμβολαίου κτήσης.  
β) Ο κύριος των ακινήτων, από την ημερομηνία τελεσιδικίας της δικαστικής απόφασης καταδίκης σε δήλωση βουλήσεως ή της δικαστικής απόφασης με την

οποια αναγνωρίζεται δικαίωμα κυριότητας ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο από οποιαδήποτε αιτία.

γ) Ο υπερθεματιστής από την ημερομηνία σύνταξης της κατακυρωτικής έκθεσης σε περιπτώσεις πλειστηριασμού.

δ) Οι κληρονόμοι ακίνητης περιουσίας και συγκεκριμένα:

δα) Οι εκ διαθήκης κληρονόμοι κατά το ποσοστό τους, εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

δβ) Οι εξ αδιαθέτου κληρονόμοι κατά το ποσοστό τους, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

ε) Όσοι έχουν αποκτήσει ακίνητο με οριστικό συμβόλαιο δωρεάς αιτία θανάτου, εφόσον ο θάνατος επήλθε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

2. Επίσης, υπόχρεοι σε φόρο είναι:

α) Ο εκ προσυμφώνου αγοραστής ακινήτου, στις περιπτώσεις σύνταξης προσυμφώνου με αυτοσύμβαση, με εξαίρεση τα εργολαβικά προσύμφωνα.

β) Οι δικαιούχοι διαμερισμάτων - κατοικίων του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας οι οποίοι έχουν παραλάβει αντά χωρίς οριστικά παραχωρητήρια.

γ) Ο υπόχρεος γονέας για την ακίνητη περιουσία των προστατευόμενων τέκνων του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), όπως ισχύει.

δ) Ο κηδεμόνας για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς.

ε) Ο εκτελεστής διαθήκης για την κληρονομιαία ακίνητη περιουσία για το χρονικό διάστημα που τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.

στ) Ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας.

η) Ο νομέας των επίδικων ακινήτων. Αν ακίνητο εκνικηθεί με τελεσιδικη απόφαση, ο νομέας του δεν έχει δικαίωμα επιστροφής του φόρου που κατέβαλε.

θ) Από το έτος 2011 και για κάθε επόμενο, για την εφαρμογή του παρόντος υπόχρεος σε φόρο είναι ο εργολάβος για ακίνητα τα οποία συμφωνήθηκε να μεταβιβασθούν και δεν έχουν μεταβιβαστεί από τον οικοπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα που αυτός θα υποδειξει, εφόσον έχουν παρέλθει τρία έτη από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας ή έχουν εκμισθωθεί ή χρησιμοποιηθεί με οποιονδήποτε τρόπο εντός των τριών αυτών ετών από τον εργολάβο.

### Άρθρο 29

#### Απαλλαγές από το φόρο

1. Απαλλάσσονται από το φόρο:

α) Τα γήπεδα εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού που ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα.

β) Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις.

γ) Τα ακίνητα που ανήκουν σε ξένα κράτη και τα οποία χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση των πρεσβειών και προξενείων αυτών, καθώς και σε ξένοντα πρεσβευτές και λοιπούς διπλωματικούς αντιπροσώπους και πράκτορες, με τον όρο πρεσβευτές της αμοιβαιότητας. Τα ακίνητα που ανήκουν σε προξένους και προξενικούς προινούς αμοιβαιότητας. Τα ακίνητα που ανήκουν σε πρεσβειών και πράκτορες, καθώς και στο κατώτερο προσωπικό των ξένων πρεσβειών και προξενείων, με τον όρο της αμοιβαιότητας και εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν την ιθαγένεια των κράτους που αντιπροσωπεύουν και δεν ασκούν εμπόριο ή βιομηχανία ή δεν είναι διευθυντές επιχειρήσεων στην Ελλάδα, με την επιφύλαξη των όρων των διεθνών συμβάσεων.

δ) Τα ακίνητα που έχουν δεσμευθεί από την αρχαιολογική υπηρεσία του

Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, λόγω αρχαιολογικής έρευνας.

ε) Τα κτίσματα για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια ή πρωτόκολλο κατεδάφισης.

στ) Τα επιταγμένα από το στρατό ακίνητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4442/1929 (ΦΕΚ 339 Α').

ζ) Τα ακίνητα του Ελληνικού Δημόσιου, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία, καθώς και ακίνητα που ανήκουν στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού.

η) Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των Ο.Τ.Α, καθώς και τα κοινής χρήσεως πράγματα που ανήκουν σε δήμο ή κοινότητα.

θ) Τα ακίνητα που παραχωρούνται κατά χρήση χωρίς αντάλλαγμα στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαιού, εφόσον προορίζονται για την εξυπηρέτηση αναγκών κάθε αιγανωρισμένης βαθμίδας δημόσιας εκπαίδευσης δημόσιων ή δημοτικών νοσοκομειακών συγκροτημάτων προς όφελος της δημόσιας συγείας δημόσιων ή δημοτικών μονάδων κοινωνικής φροντίδας δημόσιων ή δημοτικών παιδικών σταθμών ή βρεφοκομείων ή ορφανοτροφείων, δημόσιων ή δημοτικών γηροκομείων, Κ.Α.Π.Η., καθώς και αθλητικών εγκαταστάσεων, οι υπηρεσίες των οποίων διατίθενται δωρεάν.

ι) Οι λαρίδες γης στις οποίες βρίσκονται σιδηροτροχιές που κινούνται μέσα μαζικής μεταφοράς και λειτουργούν χάριν κοινής ωφελείας, καθώς και τα εδαφοτεμάχια έδρασης πύργων και γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

ια) Τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου, τα κάθε είδους ταμεία ή οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, την Αρχαιολογική Εταιρεία και την Τράπεζα της Ελλάδος.

[Αρχή Τροποποίησης]»ιβ) Τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται από τα Μουσεία, όπως ορίζονται με τις διατάξεις του ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α'), το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, τις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές και την Αμερικανική Γεωργική Σχολή.» - ΑΝΤΙΚ. ΤΗΣ ΠΕΡ. ΙΒ ΤΗΣ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘ. 24 ΤΟΥ Ν. 3943/11, ΦΕΚ-66 Α/31-3-11 - Ισχύς από 1-1-2011 [Τέλος Τροποποίησης]

ιγ) Τα ακίνητα που χρησιμοποιούν για να επιτελούν το λατρευτικό, εκπαίδευτικό, θρησκευτικό και κοινωφελές έργο οι κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος γνωστές θρησκείες και δόγματα, το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερά Μονή του Όρους Σινά, το Άγιο Όρος, το Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολεως το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας.

ιδ) Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των νομικών πρόσωπων που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3647/2008 (ΦΕΚ 37 Α').

ιε) Οι ιδιωτικοί ναοί γνωστών θρησκειών και δογμάτων που έχουν τεθεί σε κοινή λατρεία.

ιστ) Τα δικαιώματα μεταλλειοκτησίας και η εξόρυξη ορυκτών ή λίθων.

ιζ) Τα κτίσματα που ανεγείρονται για τρία (3) έτη από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας εκτός αν στο διάστημα αυτό έχουν εκμισθωθεί ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο χρησιμοποιηθεί.

ιη) Τα διατηρητέα κτίσματα για όσο χρόνο διαρκεί η ανακατασκευή τους ή η επισκευή τμημάτων τους ή η επισκευή καταστραφέντων αρχιτεκτονικών μελών τους. Η απαλλαγή αυτή χορηγείται και για το γήπεδό τους και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της οικείας άδειας. Η απαλλαγή αίρεται αναδρομικά αν δεν πραγματοποιηθούν οι προβλεπόμενες από την άδεια εργασίες ανακατασκευής ή επισκευής.

ιθ) Το δικαίωμα υφούν οικοπέδου επί του οποίου υπάρχουν κτίσματα κατοικιών ή επαγγελματικών στεγών, εφόσον βρίσκονται σε πυκνοδομημένες περιοχές όπου ο συντελεστής αξιοποίησης οικοπέδου είναι ανώτερος του 2,5.

Οι απαλλαγές των περιπτώσεων ιζ', ιη' και ιθ' ισχύονταν από το έτος 2011 και επόμενα.

2. Κάθε άλλη διάταξη, γενική ή ειδική, που αφορά απαλλαγές από φόρους ή τέλη, πλην των ανωτέρω, δεν εφαρμόζεται για το φόρο ακίνητης περιουσίας.

### Άρθρο 30

#### Προσδιορισμός αξιας ακινήτων - Γενικά

1. Για τον υπολογισμό φόρου ακίνητης περιουσίας λαμβάνεται υπόψη η αξία που έχουν τα ακίνητα ή τα εμπράγματα σε αυτά δικαιώματα, κατά την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.

2. Η αξία της επικαρπίας, όταν ο επικαρπωτής είναι φυσικό πρόσωπο, ορίζεται ως ποσοστό της αξιας της πλήρους κυριότητας ανάλογα με την ηλικία αυτού ως εξής:

Στα 8/10, αν ο επικαρπωτής δεν έχει υπερβει το 20ό έτος της ηλικίας του.

Στα 7/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβει το 20ό έτος της ηλικίας του.

Στα 6/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβει το 30ό έτος της ηλικίας του.

Στα 5/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβει το 40ό έτος της ηλικίας του.

Στα 4/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβει το 50ό έτος της ηλικίας του.

Στα 3/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβει το 60ό έτος της ηλικίας του.

Στα 2/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβει το 70ό έτος της ηλικίας του.

Στο 1/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβει το 80ό έτος της ηλικίας του.

3. Η αξία της επικαρπίας, όταν ο επικαρπωτής είναι νομικό πρόσωπο, ορίζεται στα 8/10 της αξιας της πλήρους κυριότητας.

4. Η αξία της ψιλής κυριότητας προκύπτει αν από την αξία της πλήρους κυριότητας αφαιρεθεί η αξία της επικαρπίας, όπως προσδιορίζεται στις παραγράφους 2 ή 3 του άρθρου αυτού.

5. Η οικηση εξομοιώνεται με την επικαρπία. Στην περίπτωση αυτή ο πλήρης κύριος του ακινήτου φορολογείται ως ψιλός κύριος.

### Άρθρο 31

#### Προσδιορισμός αξιας ακινήτων νομικών προσώπων

Ως φορολογητέα αξία του ακινήτου ή του εμπράγματου σε αυτό δικαιώματος για τα νομικά πρόσωπα λαμβάνεται η αξία η οποία προσδιορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41Α του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43 Α'), όπως ισχύει, όπων εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού, και από την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950 (ΦΕΚ 245 Α'), όπως ισχύει, στις λοιπές περιπτώσεις.

### Άρθρο 33

#### Δήλωση νομικών προσώπων - Προθεσμία υποβολής

1. Όλα τα νομικά πρόσωπα που διαθέτουν ακίνητη περιουσία σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 27 του παρόντος την πρώτη Ιανουαρίου κάθε έτους πουχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. τους, με αρχή το ψηφίο 1 και ολοκλήρωση μέσα σε έντεκα (11) εργάσιμες ημέρες. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής δήλωσης για το ψηφίο 1 ορίζεται η 15η Μαΐου του οικείου έτους. Ειδικά για το έτος 2010 ως το ψηφίο 1 ορίζεται η 15η Μαΐου του οικείου έτους. Ειδικά για το έτος 2010 ως το ψηφίο 1 ορίζεται η 15η Ιουνίου 2010.

2. Η δήλωση υποβάλλεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου ή από πρόσωπο που έχει ειδικά πρός τούτο εξουσιοδοτηθεί από αυτόν.

3. Σε περίπτωση κληρονομιαίας περιουσίας που τελεί υπό εκκαθάριση, η οποία έχει καταληφθεί υπέρ νομικών προσώπων με τον όρο της εκτέλεσης κοινωφελών ή φιλανθρωπικών έργων, υπόχρεος για την υποβολή δήλωσης είναι ο εκτελεστής διαθήκης για το διάστημα που τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.

4. Σε περίπτωση που νομικό πρόσωπο έχει τεθεί σε εκκαθάριση ή βρίσκεται κάτω από αναγκαστική διαχείριση, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι, κατά περίπτωση, ο εκκαθαριστής ή ο προσωρινός διαχειριστής του νομικού προσώπου.
5. Σε περίπτωση που νομικό πρόσωπο έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο σύνδικος της πτώχευσης.
6. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και σε κάθε περίπτωση πριν από την καταχώριση του φύλλου ελέγχου στο οικείο βιβλίο, επιτρέπεται η επίδοση αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης για την οποία επιβάλλεται και ο οριζόμενος από τις διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύουν, πρόσθετος φόρος. Αρχική ή συμπληρωματική δήλωση για ακίνητα που έχουν περιληφθεί στο φύλλο ελέγχου, η οποία επιδίδεται μετά την καταχώρισή του στα τηρούμενα από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βιβλία, είναι απαράδεκτη και δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα.
7. Για το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας συμπληρωματική θεωρείται η δήλωση με την οποία προστίθεται φορολογητέα ύλη, καθώς και δήλωση που υποβάλλεται μετά την αρχική και δεν εντάσσεται στην κατηγορία των ανακλητικών δηλώσεων. Στην κατηγορία των συμπληρωματικών δηλώσεων εντάσσονται οι κατωτέρω περιπτώσεις:
- α) Η προσθήκη ακινήτου που δεν συμπεριλήφθηκε στην αρχική δήλωση του υποχρέουν. Συμπληρωματική θεωρείται η δήλωση ακόμη και αν το ακίνητο το οποίο προστίθεται απαλλάσσεται από το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας.
  - β) Η τροποποίηση στοιχείων ακινήτου που έχει ήδη δηλωθεί, βάσει των οποίων επέρχεται αύξηση της αξίας του ακινήτου, ανεξάρτητα αν το ακίνητο φορολογείται ή απαλλάσσεται.
  - γ) Η αύξηση της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου που οφείλεται σε λανθασμένο συντελεστή εκκίνησης ή χρησιμοποίηση λανθασμένων συντελεστών αυξομείωσης ή πολλαπλασιαστικό λάθος στη συμπλήρωση του φύλλου υπολογισμού.
  - δ) Η λανθασμένη μεταφορά αριθμητικών αποτελεσμάτων στην πρώτη σελίδα της δήλωσης από εκείνα που προκύπτουν από το εσωτερικό του εντύπου.
  - ε) Η επιλογή διαφορετικού φορολογικού συντελεστή επιβολής του φόρου από τον προσήκουντα.
8. Η δήλωση αποτελεί δεσμευτικό τίτλο για τον φορολογούμενο. Μπορεί για λόγους συγγνωστής πλάνης να την ανακαλέσει εν όλω ή εν μέρει φέροντας το βάρος της απόδειξης των πραγματικών περιστατικών που τη συνιστούν. Η ανάκληση γίνεται με την υποβολή δήλωσης μέσα στο οικείο έτος. Στην περίπτωση απόρριψης της ανάκλησης επιδίδεται, από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας με απόδειξη, γνωστοποίησή της στον φορολογούμενο, ο οποίος μπορεί να την προσβάλλει προσφεύγοντας μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 66 του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α'), ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου. Αν η ανακλητική δήλωση υποβληθεί σε χρόνο μεταγενέστερο του οικείου έτους, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει στον φορολογούμενο, επί αποδείξει, ότι η ανάκληση δεν γίνεται δεκτή λόγω παρόδου του οικείου έτους και ο φορολογούμενος μπορεί να προσφέγει μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 66 του ν. 2717/1999 κατά της γνωστοποίησής της ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου, το οποίο αποφαίνεται στην ουσία. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής. Ανάκληση δήλωσης με σκοπό την ανατροπή οριστικής και αμετάκλητης φορολογικής εγγραφής είναι ανεπίτρεπτη.
9. Όταν ο φορολογούμενος έχει αμφιβολίες αναφορικά με την υποχρέωση υποβολής δήλωσης για ορισμένα στοιχεία φορολογητέας ύλης έχει το δικαίωμα να

υποβάλει δήλωση στην οποία γίνεται ρητή γι' αυτό επιφύλαξη, η οποία πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη. Κάθε γενική και αόριστη επιφύλαξη θεωρείται ανύπαρκτη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να απαντήσει στην επιφύλαξη μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης ως εξής:

α) είτε να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό της φορολογητέας όλης για το οποίο έγινε η επιφύλαξη,

β) είτε να απορρίψει την επιφύλαξη και να γνωστοποιήσει αυτό στον φορολογούμενο με ιδιαίτερη ανακοίνωση, την οποία θα του επιδώσει με απόδειξη ή με το κοινοποιούμενο για την ανακρίβεια της δήλωσης φύλλο ελέγχου ή με το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε μετά από τη διενέργεια ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή, αν δεν επέλθει διοικητική επίλυση της διαφοράς, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει από το διοικητικό πρωτοδικείο, είτε με την προσφυγή που ασκεί για τυχόν διαφορές που προέκυψαν από τον έλεγχο είτε με αυτοτελή αίτηση που υποβάλλεται μέσα στην προθεσμία για την υποβολή της προσφυγής τη διαγραφή του ποσού της φορολογητέας όλης για την οποία έγινε η επιφύλαξη. Η συζήτηση για την προσφυγή ή την αίτηση αυτή ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου προσδιορίζεται, κατά προτίμηση, μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής ή της αίτησης.

Κατά τον ίδιο τρόπο μπορεί να γίνει επιφύλαξη αναφορικά με το χαρακτηρισμό της φορολογητέας όλης, την υπαγωγή της σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή κ.λπ. Η επιφύλαξη δεν συνεπάγεται αναστολή της βεβαιώσης και εισπραξης του αμφισβητούμενου φόρου. Όταν η επιφύλαξη γίνει δεκτή από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή το διοικητικό δικαστήριο, ενεργείται νέα εκκαθάριση του φόρου της δήλωσης και το επιπλέον ποσό αυτού που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε εκπίπτει ή συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει με βάση τα οριστικά στοιχεία, όταν αυτός είναι μεγαλύτερος από το φόρο που προέκυψε με βάση τα στοιχεία της δήλωσης. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο επιπλέον φόρος επιστρέφεται.

10. Η δήλωση συντάσσεται σε έντυπο που χορηγείται από το Δημόσιο.

11. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή για το Ελληνικό Δημόσιο και τις αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία.

12. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που υποβάλλονται μαζί με αυτή και μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία υποβολής της δήλωσης.

#### Άρθρο 34

##### Δήλωση φυσικών προσώπων

1. Για την επιβολή του φόρου ακίνητης περιουσίας φυσικών προσώπων, για το πρώτο έτος εφαρμογής, ως δήλωση φυσικού προσώπου ορίζονται οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων ετών 2005 έως 2010, οι οποίες περιλαμβάνουν το σύνολο της ακίνητης περιουσίας του την πρώτη Ιανουαρίου 2010. Η εικόνα που προκύπτει από τη σύνθεση των δηλώσεων αυτών αποτελεί τη «Δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας» έτους 2010.

2. Για κάθε επόμενο έτος ως δήλωση φυσικού προσώπου ορίζεται η δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας του προηγούμενου έτους με τις μεταβολές της περιουσιακής ή οικογενειακής κατάστασης που επήλθαν, για τις οποίες υποβάλλεται δήλωση στοιχείων ακινήτων το αντίστοιχο έτος.

[Αρχή Τροποποίησης]«3. Η δήλωση των φυσικών προσώπων συντίθεται μηχανογραφικά από το Υπουργείο Οικονομικών, χωριστά ανά φυσικό πρόσωπο, από τις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων των υπόχρεων.»- ANTIK. ΤΗΣ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 34 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘ. 321 ΤΟΥ Ν. 4072/12, ΦΕΚ-86 Α/11-4-12 -

Με την παρ. 3Β του άρθρου 321 του Ν. 4072/12, ορίζεται ότι : "β. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν από 1.1.2010". [Τέλος Τροποποίησης]

[Αρχή Τροποποίησης]«4. Ο υπόχρεος λαμβάνει γνώση της περιουσιακής του κατάστασης και της φορολογητέας αξίας της με το εκκαθαριστικό σημείωμα του φόρου ακίνητης περιουσίας το οποίο επέχει και θέση δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας του οικείου έτους.

Ο υπόχρεος για τον οποίο δεν προκύπτει φόρος για καταβολή, λαμβάνει γνώση της περιουσιακής του κατάστασης και της φορολογητέας αξίας της ακίνητης περιουσίας του μόνο ηλεκτρονικά, μέσω ειδικής διαδικτυακής εφαρμογής της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών το μήνα Σεπτέμβριο του οικείου έτους και τα εκκαθαριστικά σημειώματα της εφαρμογής αυτής, τα οποία επέχουν και θέση δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας του οικείου έτους, τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Τα εκκαθαριστικά σημειώματα της περίπτωσης αυτής εκτυπώνονται αποκλειστικά και μόνο από τον υπόχρεο, από την ειδική διαδικτυακή εφαρμογή.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα για τη διαδικασία και τη λειτουργία της ειδικής διαδικτυακής εφαρμογής την ημερομηνία ανάρτησης αυτής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.» ΑΝΤΙΚ. ΤΗΣ ΠΑΡ. 4 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 34 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 7 ΤΟΥ ΑΡΘ. 18 ΤΟΥ Ν. 4002/11, ΦΕΚ-180 Α/22-8-11 - Με την παρ. 7Β του άρθρου 18 του Ν. 4002/11, ΦΕΚ-180 Α/22-8-11, ορίζεται ότι : "Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν από 1.1.2010" -[Τέλος Τροποποίησης]

(βλ. Την υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1247/13 (ΦΕΚ - 2922 Β/19-11-2013) υ.α. : Διαδικασίες λειτουργίας της διαδικτυακής εφαρμογής ενημέρωσης της εκκαθάρισης του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.) φυσικών προσώπων έτους 2011, εκτύπωση των εκκαθαριστικών σημειωμάτων - δηλώσεων και ημερομηνία ανάρτησης των σημειωμάτων αυτών).

5. Για τη σύνθεση των δηλώσεων φόρου ακίνητης περιουσίας η αποκατάσταση ενδεχόμενων τυπικών λαθών και ελλείψεων σε στοιχεία ακινήτων των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων πραγματοποιείται ως ακολούθως:

5.1. Στην περίπτωση κενού ή λανθασμένου είδους εμπράγματον δικαιώματος το ακίνητο θεωρείται ότι ανήκει κατά πλήρη κυριότητα στον ιδιοκτήτη, εφόσον το έτος γέννησης επικαρπωτή για το συγκεκριμένο δικαιώμα είναι κενό.

5.2. Στην περίπτωση κενού έτους κατασκευής στον υπολογισμό αξίας ακινήτου λαμβάνεται ο μικρότερος συντελεστής παλαιότητας.

5.3. Στην περίπτωση που το έτος γέννησης του επικαρπωτή έχει συμπληρωθεί με διψήφιο αριθμό τότε αυτός θεωρείται ως η ηλικία του επικαρπωτή κατά το έτος υποβολής της δήλωσης.

5.4. Στην περίπτωση συμπλήρωσης ορόφου ακινήτου ως «δώμα» στον υπολογισμό αξίας ακινήτου λαμβάνονται οι συντελεστές που αφορούν τον τέταρτο όροφο.

5.5. Στην περίπτωση κενού ποσοστού συνιδιοκτησίας στον υπολογισμό αξίας ακινήτου λαμβάνεται το μέγιστο δυνατό ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).

5.6. Στην περίπτωση κενού αριθμού ιδιοκτήτη για τον υπολογισμό του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, το ακίνητο θεωρείται ότι ανήκει στον υπόχρεο.

5.7. Ο υπόχρεος οφείλει μέχρι την τελευταία, για τις δημόσιες υπηρεσίες, εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της έκδοσης του εκκαθαριστικού σημειώματος να συμπληρώσει ορθώς τα στοιχεία των ακινήτων αυτών που έχουν προκύψει βάσει των ανωτέρω περιπτώσεων 5.1 έως και 5.6.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης και του εκκαθαριστικού φόρου ακίνητης περιουσίας η διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών, η διαδικασία σύνθεσης και διόρθωσης της

δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

#### Άρθρο 35

Υπολογισμός του φόρου νομικών προσώπων

1. Η αξία των ακινήτων των νομικών προσώπων φορολογείται με συντελεστή έξι τοις χιλίοις (6%).

2. Η αξία των ακινήτων των ημεδαπών και των αλλοδαπών, με τον όρο της αμοιβαιότητας νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαιού μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν αποδεδειγμένα σκοπούς κοινωφελείς θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς και εκπαιδευτικούς, καθώς και τα υποκείμενα σε φόρο ακίνητα των νομικών προσώπων των περιπτώσεων ιβ', ιγ' και ιδ' του άρθρου 29, φορολογούνται με συντελεστή τρία τοις χιλίοις (3%).

3. Με συντελεστή ένα τοις χιλίοις (1%) φορολογούνται:

α) Η αξία των κτισμάτων των ακινήτων τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας από επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών.

β) Η αξία των κτισμάτων των ακινήτων τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

γ) Η αξία των υποκείμενων σε φόρο ακίνητων των περιπτώσεων η' και ια' του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τα ακίνητα των νομικών προσώπων δημοσίου δικαιού που φορολογούνται με συντελεστή τρία τοις χιλίοις (3%).

δ) Η αξία των ακινήτων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία και των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας, όπως ορίζονται στο ν. 2778/1999 (ΦΕΚ 295 Α'), όπως ισχύει.

[Αρχή Τροποποίησης]«ε) η αξία των κτιρίων, τα οποία είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό ετών και έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης που χρήζουν ειδικής προστασίας από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού.» - ΠΡΟΣΘ. ΠΕΡ. Ε ΣΤΗΝ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 35 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘ. 71 ΤΟΥ Ν. 4042/12, ΦΕΚ-24 Α/13-2-12 - ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ Η ΠΕΡ. Ε ΤΗΣ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 35 - ΑΠΟ 1-1-2013- ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡ. 1 ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡ. Α8 ΤΟΥ ΑΡΘ. 1ο ΤΟΥ Ν. 4152/13, ΦΕΚ-107 Α/9-5-13 - Με το άρθρο 88 του Ν. 4172/13, ΦΕΚ-167 Α/23-7-13, ορίζεται ότι : "Η περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Α.8. της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) καταργείται από 1ης Ιανουαρίου 2013" [Τέλος Τροποποίησης]

4. Ο φόρος που αναλογεί στη συνολική αξία των κτισμάτων που υπόκεινται σε φορολογία δεν μπορεί να είναι μικρότερος από ένα (1) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με εξαίρεση τα ημιτελή κτίσματα και τα γεωργικά και κτηνοτροφικά κτήρια.

5. [Αρχή Τροποποίησης]«Για τα έτη 2010, 2011, 2012 και 2013» - ΑΝΤΙΚ. ΤΩΝ ΩΣ ΑΝΩ ΜΕΣΑ ΣΕ "" ΛΕΞΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡ. 2 ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡ. Α8 ΤΟΥ ΑΡΘ. 1ο ΤΟΥ Ν. 4152/13, ΦΕΚ-107 Α/9-5-13 [Τέλος Τροποποίησης] η αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής υπάγεται σε φόρο με συντελεστή 0,33%. Για την περίπτωση αυτή δεν έχει εφαρμογή το ελάχιστο όριο του ενός (1) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο των κτισμάτων.

#### Άρθρο 36

Υπολογισμός του φόρου φυσικών προσώπων

1. Η ακίνητη περιουσία κάθε φυσικού προσώπου φορολογείται χωριστά.

[Αρχή Τροποποίησης]«2. [Αρχή Τροποποίησης]«Επί της συνολικής εκτός αυ ορίζεται διαφορετικά, αξίας της ακίνητης περιουσίας κάθε φυσικού προσώπου επιβάλλεται φόρος σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα.» - ΑΝΤΙΚ. ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΔΑΦΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 36 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘ. 71 ΤΟΥ Ν. 4042/12, ΦΕΚ-24 Α/13-2-12 [Τέλος Τροποποίησης]

Κλιμάκιο (€)	Φορολογικός Συντελεστής κατά Κλιμάκιο %	Ποσό Φόρου Κατά Κλιμάκιο (€)	Σύνολο Φορολογητέας Αξίας (€)	Σύνολο Φόρου (€)
200.000,00	0	0	200.000,00	0
300.000,00	0,2%	600,00	500.000,00	600,00
100.000,00	0,3%	300,00	600.000,00	900,00
100.000,00	0,6%	600,00	700.000,00	1500,00
100.000,00	0,9%	900,00	800.000,00	2400,00
Υπερβάλλον	1%			

- ΑΝΤΙΚ ΤΗΣ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 36 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘ. 33 ΤΟΥ Ν. 3986/11, ΦΕΚ-152 Α/1-7-11 - Με την παρ. 2 των άρθρου 33 του Ν. 3986/11, ορίζεται ότι : "Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2011".[Τέλος Τροποποίησης]

[Αρχή Τροποποίησης]«Ειδικά στα κτίρια, της περιπτωσης ε της παραγράφου 3 του άρθρου 35, επιβάλλεται φόρος με αυτοτελή συντελεστή 0,1 % και εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, μη συνυπολογιζόμενης της αξίας τους στην παραπάνω κλίμακα, επιφυλασσομένης της εφαρμογής της περιπτωσης η' της παραγράφου 1 του άρθρου 29.» - ΠΡΟΣΘ. ΕΔΑΦΙΟΥ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 36 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘ. 71 ΤΟΥ Ν. 4042/12, ΦΕΚ-24 Α/13-2-12 [Τέλος Τροποποίησης]

3. Ειδικά για τα έτη 2010, 2011 και 2012 σε φορολογητέα αξία περιουσίας μεγαλύτερη των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000,00) ευρώ, ο συντελεστής φορολόγησης ορίζεται σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) για την αξία άνω των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000,00) ευρώ.

### Άρθρο 37

#### Καταβολή του φόρου νομικών προσώπων

1. Για τα νομικά πρόσωπα ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες διμηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, οι δε υπόλοιπες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες δημέρα των διμήνων που ακολουθούν.

2. Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή της πρώτης δόσης θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

### Άρθρο 38

#### Καταβολή του φόρου φυσικών προσώπων

1. Για τα φυσικά πρόσωπα ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντιστοίχως από τη βεβαίωση του φόρου.

2. Αν ο φόρος βεβαιώνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου έτους, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου.

3. Αν ο φόρος βεβαιώνεται το μήνα Οκτώβριο του οικείου έτους και μετά, καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαιώση του φόρου.

[Αρχή Τροποποίησης]«4. [Αρχή Τροποποίησης]«Το έτος 2010» - ΑΝΤΙΚ. ΤΩΝ ΩΣ ΑΝΩ ΜΕΣΑ ΣΕ "" ΛΕΞΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡ. 3 ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡ. Α8 ΤΟΥ ΑΡΘ. 1o ΤΟΥ Ν. 4152/13, ΦΕΚ-107 Α/9-5-13 [Τέλος Τροποποίησης], ο φόρος ακίνητης περιουσίας που αναλογεί στα φυσικά πρόσωπα, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαιώσή του, καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαιώση του φόρου και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του δεύτερου και του τρίτου μήνα, αντιστοίχως από τη βεβαιώση του φόρου.» - ΠΡΟΣΘ. ΝΕΑΣ ΠΑΡ. 4 ΚΑΙ ΑΝΑΡΙΘΜΗΣΗ ΤΗΣ ΗΔΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ 4 ΣΕ 5 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘ. 33 ΤΟΥ Ν. 3986/11, ΦΕΚ-152 Α/1-7-11[Τέλος Τροποποίησης]

[Αρχή Τροποποίησης]«Για τα έτη 2011 και 2012 ο φόρος καταβάλλεται σε επτά (7) ίσες μηνιαίες δόσεις και για το έτος 2013 καταβάλλεται σε τέσσερις (4) ίσες μηνιαίες δόσεις καθεμία από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πενήντα (50) ευρώ, με εξαίρεση την τελευταία, οι οποίες καταβάλλονται στις προθεσμίες που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο. Η προθεσμία καταβολής της τελευταίας δόσης δεν μπορεί να έχει καταληκτική ημερομηνία μεταγενέστερη από την 28η Φεβρουαρίου 2014.» - ΠΡΟΣΘ. ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΔΑΦΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΡ. 4 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 38 ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡ. 3 ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡ. Α8 ΤΟΥ ΑΡΘ. 1o ΤΟΥ Ν. 4152/13, ΦΕΚ-107 Α/9-5-13 [Τέλος Τροποποίησης]

5(4). Αν το συνολικό ποσό της οφειλής είναι μέχρι διακόσια πενήντα (250) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο, για όλους τους υποχρέους τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαιώση του φόρου.

#### Άρθρο 39

##### Πρόσθετοι φόροι νομικών προσώπων

Για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων των νομικών προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1, 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 1, καθώς και των άρθρων 2, 4, 9, 14, 15, 22, 23 και 24 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν.

#### Άρθρο 40

##### Πρόσθετοι φόροι φυσικών προσώπων

1. Για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων των φυσικών προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1, 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 1, καθώς και των άρθρων 2, 4, 9, 14, 15, 22, 23 και 24 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν.
2. Δεν επιβάλλεται το αυτοτελές πρόστιμο όταν δεν προκύπτει διαφορά φόρου για καταβολή, εφόσον έχει ήδη επιβληθεί αυτοτελές πρόστιμο για τη δήλωση στοιχείων ακινήτων.
3. Ως αφετηρία για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων του οικείου έτους.

#### Άρθρο 41

##### Αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας νομικών προσώπων

1. Για την παραλαβή, τον έλεγχο των δηλώσεων των νομικών προσώπων, την εξακρίβωση αυτών που δεν έχουν επιδώσει δηλώσεις και γενικά για την επιβολή του φόρου αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος για τη φορολογία εισοδήματος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να τροποποιείται η αρμοδιότητα που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο.

#### Άρθρο 42

Αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας φυσικών προσώπων

1. Για τη σύνθεση, τον έλεγχο των δηλώσεων των φυσικών προσώπων και την επιβολή του φόρου αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία εισοδήματος κατά την ημερομηνία εκκαθάρισης της δήλωσης.
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί κάθε φορά να τροποποιείται η αρμοδιότητα που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο.

#### Άρθρο 43

Μεταγραφή δηλώσεων

1. Οι δηλώσεις καταχωρούνται από τον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας σε βιβλία μεταγραφής δηλώσεων.
2. Η καταχώριση των δηλώσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ενεργείται στα βιβλία μεταγραφής δηλώσεων, με βάση τη χρονολογική σειρά υποβολής ή σύνθεσής τους.

#### Άρθρο 44

Βεβαίωση του φόρου

1. Ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας βεβαιώνει το φόρο, αρχικό ή πρόσθετο, κατά περίπτωση, που προκύπτει:
  - a) βάσει των δηλώσεων που υποβάλλονται ή συντίθενται μηχανογραφικά,
  - β) βάσει των φύλλων ελέγχου, εφόσον αυτά έχουν οριστικοποιηθεί με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής
  - γ) βάσει οριστικών αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων ή πρακτικών δικαστικού συμβιβασμού.
2. Για τη βεβαίωση του φόρου ακίνητης περιουσίας ο προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας συντάσσει χρηματικό κατάλογο μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήξη του μήνα που αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης και οπωσδήποτε όχι αργότερα από τρια (3) έτη από το τέλος του έτους στο οποίο αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης.
- Η παράλειψη βεβαίωσης του φόρου σε προθεσμία δύο (2) μηνών αποτελεί πειθαρχικό αδικήμα, που τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.
3. Δεν βεβαιώνεται το ποσό που τελικώς οφείλεται με βάση οποιονδήποτε νόμιμο τίτλο, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει τα είκοσι επτά (27) ευρώ ανά σύνολο δηλώσης.
4. Αν με αίτηση του ενός συζύγου ζητηθεί ο διαχωρισμός της οφειλής που προκύπτει από την κοινή δηλώση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας των συζύγων, ο αρμόδιος προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας υποχρεούται να ανακοινώσει εγγράφως στον αιτούντα το ποσό αυτής της οφειλής. Το έγγραφο αυτό αποτελεί νόμιμο τίτλο, η ισχύς του οποίου ανάγεται στο χρόνο που έγινε η βεβαίωση του ολικού ποσού αυτής της οφειλής.
5. [Άρχιγ Τροποποιησης]«Αν δεν έχει επιτευχθεί διοικητική επίλυση της διαφοράς και ασκήθηκε από τον φορολογούμενο εμπρόθεσμη προσφυγή, βεβαιώνεται αμέσως από τον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου κύριου και πρόσθετου φόρου.»- ΑΝΤΙΚ.ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΔΑΦΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΡ. 5 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 44 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 10 ΤΟΥ ΑΡΘ. 24 ΤΟΥ Ν. 3943/11, ΦΕΚ-66 Α/31-3-11[Τέλος Τροποποίησης]

Το ποσό αυτό βεβαιώνεται πριν τη διαβίβαση της προσφυγής στο διοικητικό δικαστήριο και καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση μήνα.

Η αναστολή που χορηγείται κατά τις διατάξεις των άρθρων 200 έως 205 του ν. 2717/1999, δεν αποκλείει την ολοκλήρωση της διαδικασίας βεβαίωσης και ταμειακώς του ανωτέρω ποσοστού του αμφισβητούμενου κύριου και πρόσθετου φόρου.

(Με την παρ. 10Β του άρθρου 24 του Ν. 3943/11, ΦΕΚ-66 Α/31-3-11, ορίζεται ότι : “Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 44 του ν. 3842/2010, όπως αντικαταστάθηκε με την προηγούμενη περίπτωση ισχύουν για προσφυγές που ασκούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και μετά”). 6. Φόρος που έχει ήδη βεβαιωθεί κατά το ποσό που δεν οφείλεται βάσει οριστικής απόφασης του διοικητικού πρωτοδικείου, εκπίπτει ή επιστρέφεται κατά περίπτωση. Τυχόν άσκηση έφεσης από το Δημόσιο κατά οριστικών αποφάσεων διοικητικών πρωτοδικείων δεν αναστέλλει, σε καμιά περίπτωση, τη διαδικασία της έκπτωσης των ποσών που βεβαιώθηκαν ή της επιστροφής των ποσών που καταβλήθηκαν αλλά δεν οφείλονται βάσει των αποφάσεων αυτών.

7. Βάσει των αποφάσεων των διοικητικών εφετείων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας προβαίνει σε νέα εκκαθάριση φόρου και ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση του επιπλέον φόρου που τυχόν οφείλεται ή έκπτωση του επιπλέον ποσού φόρου που βεβαιώθηκε.

#### Άρθρο 45

##### Διαδικασία βεβαίωσης του φόρου - Παραγραφή

1. Για την καταχώριση των δηλώσεων που υποβάλλονται ή συντίθενται, την έκδοση των πράξεων επιβολής του φόρου, τον έλεγχο, την επίδοση των προσκλήσεων, των πράξεων και των υπολοίπων εγγράφων, την εξώδικη λύση των διαφορών, το απόρρητο των φορολογικών στοιχείων και γενικά τη διαδικασία βεβαίωσης του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 61 έως και 76, 82, 85, 107, 108, 112, 113 και 115 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994, εκτός από τις περιπτώσεις που από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ορίζεται διαφορετικά.

2. Η κοινοποίηση φύλλων ελέγχου δεν μπορεί να γίνει μετά την πάροδο δεκαετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης των νομικών προσώπων ή του έτους σύνθεσης της δήλωσης για τα φυσικά πρόσωπα. Το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου παραγράφεται μετά την πάροδο της δεκαετίας.

3. Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου Φόρου Ακίνητης Περιουσίας για όσες υποθέσεις αφορούν επίδικα ακίνητα μεταξύ του φορολογούμενου, νομικού ή φυσικού προσώπου και του Ελληνικού Δημοσίου, σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ακινήτων αυτών, παρατείνονται μέχρι και έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση αμετάκλητης δικαιοστικής απόφασης.

#### Άρθρο 46

##### Φορολογικό απόρρητο

1. Οι δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς και δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίησή τους για διωξη εκείνου που υπέβαλε τη δήλωση για παράβαση των κειμένων διατάξεων.

2. Οι δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας είναι απόρρητες και δεν επιτρέπεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον, εκτός από τον φορολογούμενο του οποίο αφορούν αυτές.

3. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται:

α) Η χορήγηση στοιχείων στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και στους ορκωτούς εκτιμητές για την άσκηση των καθηκόντων τους καθώς και στις περιπτώσεις που ορίζονται από το άρθρο 1445 του Αστικού Κώδικα.

β) Η χορήγηση στοιχείων σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμός που έχουν αρμοδιότητα διαχείρισης παρακολούθησης ή ελέγχου των πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, ενισχύσεων ή επιδοτήσεων που καταβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και φορείς και προέρχονται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, για την άσκηση αποκλειστικά των παραπάνω αρμοδιοτήτων τους.

γ) Η χορήγηση στοιχείων στα Γραφεία και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και στους δικηγόρους του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., για την υποστήριξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. ή την απόκρουση των κατ' αυτών αξιώσεων τρίτων ενώπιον των δικαστηρίων.

δ) Η χορήγηση στοιχείων σε δικαστική αρχή, έαν έχει διαταχθεί προσηκόντως κύρια ανάκριση, προανάκριση ή τονλάχιστον προκαταρκτική εξέταση.

ε) Η χορήγηση στοιχείων των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων του πτωχού στο σύνδικο της πτώχευσης.

[Αρχή Τροποποίησης]«στ) Η χορήγηση στοιχείων σε αναδόχους του Υπουργείου Οικονομικών ή όσους εκτελούν βάσει συμβάσεως συγκεκριμένο έργο προς όφελος του Δημοσίου.» - ΠΡΟΣΘ. ΠΕΡ. ΣΤ ΣΤΗΝ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 46 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 8β ΤΟΥ ΑΡΘ. 18 ΤΟΥ Ν. 4002/11, ΦΕΚ-180 Α/22-8-11 [Τέλος Τροποποίησης]

4. Η παραβίαση του φορολογικού απορρήτου του άρθρου αυτού συνιστά πειθαρχικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις οικείες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου και ποινικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

5. Οι ευθύνες του προηγούμενου εδαφίου βαρύνονται και τα πρόσωπα, που είναι υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα, τα οποία νόμιμα λαμβάνονται γνώση φορολογικών απορρήτων και χρησιμοποιούν αυτά για σκοπό διάφορο εκείνου που ο νόμος επιτρέπει ή τα ανακοινώνουν με κάθε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, σε τρίτους. Τα λοιπά πρόσωπα τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μήνες μετά από έγκληση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή του αρμόδιου επιθεωρητή προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η δημόσια οικονομική υπηρεσία και με πρόστιμο που ορίζεται στο ν. 2523/1997, το οποίο επιβάλλεται με πράξη του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας μετά την τελεσιδικία της απόφασης του ποινικού δικαστηρίου.

#### Άρθρο 47

**Ευθύνες και δικαιώματα των τελευταίων κυρίων ή επικαρπωτών ακινήτων και ευθύνες αληθινών κυρίων ακινήτων**

1. Οι τελευταίοι κύριοι ή επικαρπωτές των ακινήτων ευθύνονται σε ολόκληρο, μαζί με τους υπόχρεους για την πληρωμή του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας που τα βαρύνει, εφόσον ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας βεβαιώθηκε σε βάρος του υποχρέου με τίτλο, ο οποίος ισχύει και για τον τελευταίο κάτοχο. Τα πρόσωπα αυτά έχουν δικαιώματα ασκήσουν τα δικαιώματα του υποχρέου, μόνο ως προς την ακύρωση ή τροποποίηση των οριστικών πράξεων του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, ακόμη και μετά τη πάροδο της νόμιμης προθεσμίας.

οπωσδήποτε όμως μέσα σε ένα (1) έτος από την έγγραφη ειδοποίησή τους για πληρωμή από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία.

2. Ο φόρος που βαρύνει το κατεχόμενο ακίνητο υπολογίζεται με επιμερισμό του ολικού φόρου που αναλογεί στο σύνολο της ακίνητης περιουσίας προς την αξία του ακινήτου αυτού. Ο επιμερισμός αυτός γίνεται από τον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας.

3. Οι νόμιμοι εκπρόσωποι των υπόχρεων σε φόρο Ακίνητης Περιουσίας, ο εκτελεστής διαθήκης κληρονομιαίας περιουσίας που τελεί υπό εκκαθάριση, η οποία έχει καταληφθεί υπέρ νομικών προσώπων με τον όρο της εκτέλεσης κοινωφελών ή φιλανθρωπικών έργων, ο εκκαθαριστής ή προσωρινός διαχειριστής νομικού προσώπου που έχει τεθεί σε εκκαθάριση ή βρίσκεται κάτω από αναγκαστική διαχείριση, καθώς και ο σύνδικος της πτώχευσης ευθύνονται σε ολόκληρο, μαζί με τους υπόχρεους, για την πληρωμή των πρόσθετων φόρων που γεννήθηκαν και οφείλονται σε δικές τους πράξεις ή παραλειψεις.

4. Η αρμόδια φορολογική αρχή υποχρεούται να παραβλέπει το φερόμενο ως υποκείμενο φορολογίας ακίνητης περιουσίας νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, της οποίας η πλειοψηφία των μετοχών, μεριδίων, μεριδών ή συμμετοχών, ανήκουν άμεσα ή έμμεσα σε φυσικό πρόσωπο ή και σε συζύγους ή συγγενείς μέχρι δευτέρου βαθμού, εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η κτήση της κυριότητας από το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα, διενεργήθηκε για να καταστρατηγηθούν οι φορολογικές διατάξεις και να αποφευχθεί ή να μειωθεί η φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας. Στις περιπτώσεις αυτές υποκείμενο φορολόγησης λογίζεται το φυσικό πρόσωπο και επιβάλλεται σε βάρος του η σχετική φορολογία. Το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με το φυσικό πρόσωπο, για το φόρο που επιβάλλεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

#### Άρθρο 48

##### Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων

1. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται με αντάλλαγμα ή με χαριστική αιτία η κυριότητα ακινήτου ή μεταβιβάζονται ή δημιουργούνται εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό, αν δεν επισυναφθεί από τον συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο που συντάσσει, πιστοποιητικό του αρμόδιου προϊσταμένου Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας με το οποίο θα πιστοποιείται ότι το ακίνητο έχει δηλωθεί στη δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και έχει καταβληθεί ο φόρος που αναλογεί στην αξία του για τα δύο προηγούμενα της μεταβίβασης έτη.

2. Οι φύλακες μεταγραφών και οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων υποχρεούνται να αρνηθούν τη μεταγραφή ή την καταχώριση στα κτηματολογικά βιβλία συμβολαιογραφικού εγγράφου με το οποίο μεταβιβάζεται με αντάλλαγμα ή με χαριστική αιτία η κυριότητα ενός ακινήτου ή μεταβιβάζονται ή δημιουργούνται εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό, εάν δεν προσκομίζεται το πιστοποιητικό της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για το περιεχόμενο του πιστοποιητικού και την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

[Αρχή Τροποποίησης]«4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται σε συμβολαιογραφικά έγγραφα που καταρτίζονται μετά την 1η Ιανουαρίου 2012.» - ΠΡΟΣΘ. ΠΑΡ. 4 ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 48 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘ. 24 ΤΟΥ Ν. 3943/11, ΦΕΚ-66 Α/31-3-11 - Ισχύς από 1-1-2011 [Τέλος Τροποποίησης]

[Αρχή Τροποποίησης]«Ειδικά για το έτος 2013 απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται από φυσικό πρόσωπο με αυτάλλαγμα ή με χαριστική αιτία η κυριότητα ακινήτου ή μεταβιβάζονται ή δημιουργούνται εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό, αν δεν επισυναφθεί από το συμβολαιογράφο, αντί του πιστοποιητικού της παραγράφου 1, είτε: (α) βεβαίωση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., με την οποία βεβαιώνεται ότι έχει καταβληθεί το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων (Ε.Τ.Α.Κ.) έτους 2009 που αναλογεί επιμεριστικά για το ακίνητο αυτό, επί του επικυρωμένου αντιγράφου του εκκαθαριστικού σημειώματος Ε.Τ.Α.Κ. 2009, είτε (β) θεωρημένο αντίγραφο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. της υποβαλλόμενης σε δύο (2) αντίτυπα υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 70) του φυσικού προσώπου, με την οποία δηλώνει το χρόνο απόκτησης του ακινήτου, και στην οποία επισυνάπτεται αντίγραφο του τίτλου κτήσης του ακινήτου στις περιπτώσεις που το ακίνητο αποκτήθηκε μετά την 1η Ιανουαρίου 2009. Ειδικά για το έτος 2013 οι φύλακες μεταγραφών και οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων υποχρεούνται να αρνηθούν τη μεταγραφή ή την καταχώριση στα κτηματολογικά βιβλία συμβολαιογραφικού εγγράφου σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, εάν δεν επισυνάπτονται τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, κατά περιπτωση, «γραφα».» - ANTIK. ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΔΑΦΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΡ. 4 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 48 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘ. 36 ΤΟΥ Ν. 4141/13, ΦΕΚ-81 Α/5-4-13 - ΕΙΧΕ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 2β ΤΟΥ ΑΡΘ. 19 ΤΟΥ Ν. 4110/13, ΦΕΚ-17 Α/23-1-13 - ΕΙΧΕ ΠΡΟΣΤΕΘΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 7 ΤΟΥ ΑΡΘ. 3 ΤΗΣ ΠΝΠ. 31/31-12-11, ΦΕΚ-268 Α/31-12-11[Τέλος Τροποποίησης]

(βλ. Την υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1265/11/12 (ΦΕΚ-39 Β/20-1-12) απόφαση αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών : Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 48 του ν. 3842/10 (ΦΕΚ-58 Α) σχετικά με τις υποχρεώσεις των συμβολαιογράφων κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών εγγράφων για τη μεταβίβαση ακινήτων με αυτάλλαγμα ή με χαριστική αιτία ή τη δημιουργία εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα).

(βλ. την υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1003/13 (ΦΕΚ 272 Β/8-2-2013) απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών : Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 48 του ν. 3842/2010 (58Α') ως προς τα φυσικά πρόσωπα).

#### Άρθρο 49 Κυρώσεις

- Οι συμβολαιογράφοι, οι φύλακες μεταγραφών και οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων που παραβάνονται τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 48 του νόμου αυτού υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, για κάθε παράβαση. Τα πρόστιμα αυτά επιβάλλονται με ιδιαίτερη πράξη του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. της αρμόδιας για τη φορολογία της συγκεκριμένης συμβολαιογραφικής πράξης. Κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς το πρόστιμο που επιβλήθηκε μειώνεται στο ένα τρίτο (1/3) αυτού.
- Στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης δήλωσης ακινήτου και εφόσον ζητηθεί το πιστοποιητικό του άρθρου 48 του νόμου αυτού εντός εξαμήνου από την υποβολή της εκπρόθεσμης δήλωσης επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ισόποσο του αναλογούντος βάσει της υποβληθείσας ή συντεθείσας δήλωσης φόρου για το ακίνητο. Τα πρόστιμα αυτά επιβάλλονται με ιδιαίτερη πράξη του αρμόδιου προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.

#### Άρθρο 50

Μη επιβολή φόρου και δικαιωμάτων για λογαριασμό τρίτων - Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Κανένας άλλος φόρος τέλος δικαιώμα ή εισφορά για λογαριασμό του Δημοσίου ή τρίτου δεν βεβαιώνεται μαζί με το φόρο που επιβάλλεται με τα άρθρα 27 έως 50 του παρόντος.
2. Ο φόρος που επιβάλλεται με τα άρθρα 27 έως 50 του παρόντος δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του φορολογητέον εισοδήματος των φυσικών και νομικών προσώπων.
3. Ο Υπουργός Οικονομικών με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως:
  - a) προσδιορίζει, εγκρίνει και δίνει εντολές για κάθε δαπάνη που είναι αναγκαία για την εκτέλεση και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 27 έως 50 του παρόντος, η οποία καταλογίζεται στα έξοδα βεβαίωσης των άμεσων φόρων, όπου από τις διατάξεις που ισχύουν δεν ορίζεται διαφορετικά,
  - b) καθορίζει όσα αφορούν την εκτέλεση των διατάξεων των άρθρων 27 έως 50 του παρόντος και γενικά κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους.»
5. Με την παρ. 5 του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται από 1.01.2014 η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 259 του ν. 2852/201 που έχει ως εξής:
 

«γ) το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας σε ποσοστό 50% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού.»
6. Με το άρθρο 15 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 11 του άρθρου 26 του ν.27/1975 (Α' 77), που έχουν ως εξής:
 

«11. Ο κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επιβαλλόμενος φόρος εξαντλεί κάθε υποχρέωση της αλλοδαπής εταιρείας πλοιοκτήτριας πλοίου υπό ξένη σημαία, το οποίο τελει υπό την εκμετάλλευση ή διαχείριση ημεδαπής ή αλλοδαπής εταιρείας εγκατεστημένης στην Ελλάδα δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 25 του παρόντος νόμου, έναντι οποιουδήποτε φόρου, τέλους, εισφοράς ή κράτησης στο εισόδημα που αποκτάται στο εξωτερικό από την εκμετάλλευση του πλοίου, του οποίου είναι πλοιοκτήτρια.

Η ίδια απαλλαγή από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση ισχύει και για τους μετόχους ή εταίρους των ως άνω εταιρειών, μέχρι φυσικού προσώπου, για το εισόδημα που αποκτούν με τη μορφή διανομής καθαρών κερδών ή μερισμάτων, είτε απευθείας είτε από εταιρείες χαρτοφυλακίου (*holding companies*), ανεξαρτήτως του αριθμού των εταιρειών χαρτοφυλακίου που παρεμβάλλονται μεταξύ της πλοιοκτήτριας εταιρείας και του τελικού μετόχου ή εταίρου.»
7. Με την παρ. 2 του άρθρου 16 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.3899/2010 (Α' 212), που έχει ως εξής:
 

«ε) Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται μετά από δέκα (10) ημέρες από την έκδοση της απόφασης της προηγούμενης περίπτωσης και για αυτοκίνητα που θα αποσυρθούν μέχρι 20.12.2013.»
8. Με την παρ. 3 του άρθρου 16 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το προτελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν.3943/2011 (Α' .... ), που έχει ως εξής:
 

«Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται μόνο για αυτοκίνητα παλαιάς τεχνολογίας που θα αποσυρθούν μέχρι 20.12.2013, για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια κυκλοφορίας στην Ελλάδα μέχρι 31.12.2000 και για τα οποία έχουν καταβληθεί τα τέλη κυκλοφορίας του έτους εντός του οποίου γίνεται η διαγραφή, καθώς και τυχόν οφειλομένων προηγούμενων ετών.»
9. Με την παρ. 4 του άρθρου 16 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν.4002/2011 (Α' 180), που έχει ως εξής:

«Η κατά τα προηγούμενα αίτηση επιστροφής κατατίθεται μέσα σε διάστημα τριών μηνών από την ταξινόμηση του οχήματος και το αργότερο ως και τις 31.12.2014.».

10. Με την περίπτωση α της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 20 του ν.4002/2011, που έχει ως εξής:

«2. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3899/ 2010 και της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 3943/2011, εφαρμόζονται για αυτοκίνητα που θα τελωνισθούν και θα καταβάλουν τις οφειλόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις μέχρι και 31.12.2013.»

11. Με την περίπτωση α της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η παρ. 16' του άρθρου 11 του ν.4110/2013 (Α' .... ), που έχει ως εξής:
- «16. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργείται το άρθρο 26 του ν. 3728/2008, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων.

Οι φάκελοι τεκμηρίωσης που έχουν προσκομιστεί στη Διεύθυνση Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και αφορούν τις χρήσεις 2010, 2011 και 2012 παραδίδονται στην αρμόδια Υπηρεσία για τον έλεγχο των ενδοομιλικών συναλλαγών του Υπουργείου Οικονομικών και συντάσσεται προς τούτο σχετικό πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής. Η Διεύθυνση Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή διατηρεί το δικαίωμα πρόσβασης στους ως άνω φακέλους τεκμηρίωσης για λόγους διεξαγωγής ερευνών αγοράς. Κατ' εξαίρεση, οι φάκελοι τεκμηρίωσης για τις χρήσεις 2008 και 2009 υπόκεινται σε έλεγχο από την ανωτέρω Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, που ολοκληρώνεται από αυτήν κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 26 του ν. 3728/2008. Ως έναρξη του ελέγχου νοείται η πρώτη πράξη της Διοίκησης προς περαιτέρω διερεύνηση του φακέλου τεκμηρίωσης ή/ και προσκόμισης συμπληρωματικών εγγράφων, πέραν της έγγραφης πρόσκλησης για την προσκόμιση του φακέλου τεκμηρίωσης.

Ειδικά για υποθέσεις εκπρόθεσμης υποβολής της κατάστασης που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 26 του ν. 3728/2008, για τις οποίες μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος δεν έχει βεβαιωθεί το προβλεπόμενο πρόστιμο της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου, επιβάλλεται το αυτοτελές πρόστιμο που ορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 2523/1997, όπως τροποποιείται με την παρ. 5 του άρθρου "11"-αντικ. Του ως άνω μέσα σε "" αριθμού με Διορθ.σφαλμ. Στο ΦΕΚ 33 Α/7-2-13 - του παρόντος Αρμόδια για την περαιώση των υποθέσεων αυτών είναι η Διεύθυνση Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία οφείλει εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος να εισηγηθεί σχετικά στο Γενικό Γραμματέα Καταναλωτή, ο οποίος είναι αρμόδιος για την επιβολή του προστίμου. Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται κατά τις διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 11 της υπουργικής απόφασης Α2-8092/31.12.2008 (Β' 2709).».

12. Με την περίπτωση β της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου καταργείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 17 του άρθρου 11 του ν.4110/2013, που έχει ως εξής:

«Για συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στις διαχειριστικές περιόδους που άρχισαν μετά την έναρξη ισχύος του ν. 3775/2009 (διαχειριστικές περιόδους για τις οποίες η προθεσμία υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος γεννάται από την 1η Ιανουαρίου 2011 και μετά) και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, λαμ-

βάνεται υπόψη ο φάκελος τεκμηρίωσης που ορίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 3728/2008.».

13. Με την παρ. 1 του άρθρου 19 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται τα δεύτερο και τρίτο εδάφια της περίπτωσης ΣΤ' της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του ν.4002/2011, που έχουν ως εξής:

«Ο Προϊστάμενος της Επιχειρησιακής Μονάδας έχει όλες τις αρμοδιότητες του Προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. για τη λήψη των αναγκαστικών ή διοικητικών ή διασφαλιστικών μέτρων, ανεξαρτήτως της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου που έχουν βεβαιωθεί οι οφειλές.

Η Επιχειρησιακή Μονάδα Εισπραξης διαρθρώνεται σε τέσσερα Τμήματα:

- α) Τμήμα Α'- Διοικητικής μέριμνας και νομικής υποστήριξης
- β) Τμήμα Β'- Επιχειρησιακού σχεδιασμού αναγκαστικής εισπραξης μεγάλων οφειλών
- γ) Τμήμα Γ'- Επιχειρησιακού σχεδιασμού εισπραξης οφειλών ειδικών κατηγοριών οφειλετών
- δ) Τμήμα Δ'- Επιχειρησιακού σχεδιασμού στοχευμένων ενεργειών αναγκαστικής εισπραξης σε ομάδες οφειλετών.».

14. Με την παρ. 2 του άρθρου 19 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται το δέκατο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν.2523/1997 (Α' .... ), που έχει ως εξής:

«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται από τα ελεγκτικά όργανα υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκδοθεί ειδική εντολή ελέγχου από τον Ειδικό Γραμματέα του Σ.Δ.Ο.Ε. για την εφαρμογή του ως άνω μέτρου κατά την ημερομηνία έκδοσης της ειδικής εντολής.»

15. Με την παρ. 1 του άρθρου 20 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται η παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 167/1996 (Α' 128), που έχει ως εξής:

«1. Των Γενικών Διευθύνσεων Φορολογίας, Φορολογικών Ελέγχων και Διοικητικής Υποστήριξης προϊστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Εφοριακών.»

16. Με την παρ. 2 του άρθρου 20 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται η παρ. I του άρθρου 66 του π.δ. 178/2000 (Α' 165), που έχει ως εξής:

«I. Στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής προϊσταται υπάλληλος Κατηγορίας ΠΕ1 Οικονομικού ή στέλεχος από τον Κλάδο Επιστημονικών Ερευνητών τον ΚΕΠΕ, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών τουλάχιστον MASTER με δεκαετή εμπειρία σε θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης (άρθρο 57 παρ. 19 του Ν. 2218/94).»..

17. Με την παρ. 3 του άρθρου 20 του σχεδίου νόμου καταργείται το άρθρο 7 του ν. 4111/2013 (Α' 18), που έχει ως εξής:

«Άρθρο 7

Παραμονή των Γενικών Διευθυντών των Υπουργείων στην υπηρεσία υπό προϋποθέσεις

Οι προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων, οι οποίοι απολύονται αυτοδικαια από την υπηρεσία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις δύνανται μετά από αίτησή τους να παραμείνουν στην υπηρεσία μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση νέων προϊσταμένων και εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.».

18. Με την παρ. 5 του άρθρου 20 του σχεδίου νόμου τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 3 του π.δ. 167/1996 (Α' 128), που έχει ως εξής:
- «*Η Επιτροπή συγκροτείται από έναν υπάλληλο της αρμόδιας Διεύθυνσης των Υπουργείου που εποπτεύει την εκάστοτε αποκρατικοποιούμενη εταιρεία ή περιουσιακό στοιχείο, έναν υπάλληλο της Διεύθυνσης ΔΕΚΟ του Υπουργείου Οικονομικών και έναν δημόσιο υπάλληλο ή ιδιώτη με εξειδικευμένες γνώσεις στο αντικείμενο της σύμβασης που πρόκειται να ανατεθεί.*»
19. Με την παρ. 7 του άρθρου 20 τροποποιείται το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (Α' 247), που έχει ως εξής:
- «*Οι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, όπως ορίζεται στην περίπτωση 4 του άρθρου 1B, επιτρέπεται μέχρι την 31.12.2013 να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις παροχής συμβούλευτικών και ελεγκτικών υπηρεσιών, υπηρεσιών πληροφορικής και υπηρεσιών εκπόνησης μελετών (με εξαιρεση μελέτες τεχνικών έργων), με απευθείας ανάθεση, για ετήσια δαπάνη μέχρι ποσού εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται στο ποσό αυτό ο Φ.Π.Α. που αναλογεί, εφόσον οι ανωτέρω υπηρεσίες και μελέτες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας σύμφωνα με το ν. 3845/2010 (ΦΕΚ 65 Α').*»
20. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του παρόντος διαγράφονται οι λέξεις «ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας» στην περίπτωση δ του άρθρου 2 του ν.4172/2013 (Α' 167), που έχει ως εξής:
- «δ) «*νομική ουτότητα*»: κάθε μόρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως συνεταιρισμός, οργανισμός υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μόρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα ή σωματείο ή οποιοδήποτε μόρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε ουτότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρείας διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομίας ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρείας αστικού δικαιού, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαιού,»
21. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του παρόντος αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν.4172/2013, που έχει ως εξής:
- «2. Ένα φυσικό πρόσωπο που έχει φυσική παρουσία στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα άνω των εκατόν ογδόντα τριών (183) ημερών εντός οποιασδήποτε δωδεκάμηνης περιόδου, αδιαλείπτως ή με διαλείμματα, είναι ο φορολογικός κάτοικος Ελλάδας για το φορολογικό έτος στη διάρκεια του οποίου συμπληρώνεται η δωδεκάμηνη περίοδος.»
22. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του παρόντος τροποποιούνται οι περιπτώσεις ε' θ' ιβ' και ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν.4172/2013, που έχουν ως εξής:

«ε) το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται στην ημεδαπή,  
θ) το εισόδημα από την πώληση ολόκληρης επιχείρησης, εταιρικών μεριδίων ή ποσοστών συμμετοχής, μετοχών, εισηγμένων ή μη ομολόγων και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον η συναλλαγή πραγματοποιείται στην ημεδαπή ή οι παραπάνω τίτλοι έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση,  
ιβ) το εισόδημα από τόκους καταβληθέντες ή πιστωθέντες από κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή,  
ιγ) το εισόδημα από δικαιώματα που πιστώνεται ή καταβάλλεται από κάτοικο ημεδαπής ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή.»

23. Με τη διατάξη της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 11 του ν.4172/2013, που έχει ως εξής:  
«2. Τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις β', δ' και ε' της παραγράφου 1 δεν θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη, εάν το ετήσιο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ και εφόσον συνοικούν με τον φορολογούμενο. Τα φυσικά πρόσωπα της περιπτώσης γ' της παραγράφου 1, δεν θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη, εάν το ετήσιο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.»
24. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 22 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ν.4172/2013, που έχει ως εξής:  
«στ) βάσει έγγραφων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή συμβάσεων έργου, με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες τα οποία δεν υπερβαίνουν τα τρία (3) ή, εφόσον υπερβαίνουν τον αριθμό αυτόν, ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ακαθάριστου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα προέρχεται από ένα (1) από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που λαμβάνουν τις εν λόγω υπηρεσίες και εφόσον οι ετήσιες επιχειρηματικές δαπάνες που θα εξέπιπταν, σύμφωνα με το άρθρο 22, δεν υπερβαίνουν το ποσό των εννέα χιλιάδων διακοσίων πενήντα (9.250) ευρώ. Η διατάξη τον προηγούμενον εδαφίον δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος αποκτά εισόδημα από μισθωτή εργασία, σύμφωνα με μία από τις περιπτώσεις α' έως ε' του παρόντος άρθρου.».
25. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιείται ο τίτλος και το πρώτο εδάφιο του άρθρου 17 του ν.4172/2013, που έχουν ως εξής:

### «Άρθρο 17

*Πρόσθετες μειώσεις φόρου για εξαρτώμενα μέλη*

*Πρόσθετη μείωση φόρου ποσού διακοσίων (200) ευρώ προβλέπεται για τα ακόλουθα εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου:*

*α) πρόσωπα με τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) αναπηρία βάσει γνωμάτευσης του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (Κ.Ε.Π.Α.) ή την Ανώτατης του Στρατού Υγειονομικής Υπηρεσίας (Α.Σ.Υ.Ε.) για την*

πιστοποίηση αναπηρίας. Δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία,  
 β) ανάτηροι αξιωματικοί και οπλίτες, οι οποίοι έχουν αποστρατευτεί ή/και αξιωματικοί, οι οποίοι υπέστησαν τραύμα ή νόσημα που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περιοδο,  
 γ) θύματα πολέμου ή τρομοκρατικών ενεργειών που δικαιούνται να λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία, συμπεριλαμβανομένων μελών των οικογενειών αξιωματικών και οπλιτών που απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας, τα οποία δικαιούνται να λαμβάνουν σύνταξη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.  
 δ) πρόσωπα που δικαιούνται σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάτηροι ή θύματα εθνικής αυτοίστασης ή εμφυλίου πολέμου.»

26. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιείται το πρώτο εδάφιο και η περίπτωση β' του άρθρου 22 του ν. 4172/2013, που έχει ως εξής:

«Άρθρο 22 Εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες  
 Κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα, επιτρέπεται η έκπτωση όλων των δαπανών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου του Κ.Φ.Ε., οι οποίες:  
 α) πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της  
 β) αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή και η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της πραγματικής, στη βάση έμμεσων μεθόδων ελέγχου,  
 γ) εγγράφουνται στα τηρούμενα βιβλία απεικόνισης των συναλλαγών της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά.»

27. Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιούνται οι περ. α' και δ' του άρθρου 23 του ν.4172/2013, που έχουν ως εξής:

«α) τόκοι από δάνεια που λαμβάνει η επιχείρηση από τρίτους, εκτός από τα τραπεζικά δάνεια, κατά το μέτρο που υπερβαίνουν τους τόκους που θα προέκυπταν εάν το επιτόκιο ήταν ίσο με το επιτόκιο των δανείων αλληλόχρεων λογαριασμών προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, όπως αντό αναφέρεται στο στατιστικό δελτίο οικονομικής συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδος για την πλησιέστερη χρονική περίοδο πριν την δανεισμού, ημερομηνία  
 δ) προβλέψεις για διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων εκτός των οριζομένων στο άρθρο 26,»

28. Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιούνται ο τίτλος και οι παράγραφοι 1, 3, 4, 5, 6, 7 και 8 και προστίθεται νέα παράγραφος 9 στο άρθρο 24 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167), που έχει ως εξής:

«Άρθρο 24

### Αποσβέσεις

1. Κατά τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, οι αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού εκπίπτουν από:
  - α) τον κύριο των παγίων στοιχείων του ενεργητικού της επιχειρησης σε όλες τις περιπτώσεις εκτός της περίπτωσης β',
  - β) τον μισθωτή, σε περίπτωση χρηματοοικονομικής μίσθωσης.
2. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος «χρηματοοικονομική μίσθωση» σημαίνει οποιαδήποτε προφορική ή έγγραφη σύμβαση με την οποία ο εκμισθωτής (κύριος) υποχρεούται έναντι μισθώματος να παραχωρεί στον μισθωτή (χρήστη) τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου, εφόσον πληρούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:
  - α) η κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου περιέρχεται στον μισθωτή με τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης,
  - β) η σύμβαση της μίσθωσης περιλαμβάνει όρο συμφέρουσας προσφοράς για την εξαγορά του εξοπλισμού σε τιμή κατώτερη της αγοραίας αξίας,
  - γ) η περίοδος της μίσθωσης καλύπτει τουλάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) της οικονομικής διάρκειας ζωής του περιουσιακού στοιχείου ακόμη και στην περίπτωση που ο τίτλος δεν μεταβιβάζεται κατά τη λήξη της μίσθωσης,
  - δ) κατά τη σύναψη της σύμβασης της μίσθωσης, η παρούσα αξία των μισθωμάτων ανέρχεται στο ενενήντα τοις εκατό (90%) της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου που εκμισθώνεται,
  - ε) τα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται είναι τέτοιας ειδικής φύσης που μόνον ο μισθωτής δύναται να τα μεταχειριστεί δίχως να προβεί σε σημαντικές αλλοιώσεις.
3. Εδαφικές εκτάσεις, έργα τέχνης, αντίκες, κοσμήματα και άλλα πάγια στοιχεία ενεργητικού επιχειρήσεων που δεν υπόκεινται σε φθορά και αχρήστευση λόγω παλαιότητας, δεν υπόκεινται σε απόσβεση.
4. Κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου και του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής αποσβένονται, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία ενεργητικού επιχειρησης	Συντελεστής απόσβεσης (%) ανά φορολογικό έτος)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)	4
Εδαφικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται σε εξόρυξη και λατομεία, εκτός αν χρησιμοποιούνται για τις υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	5
Μέσα μαζικής μεταφοράς, περιλαμβανομένων αεροσκαφών, σιδηροδρομικών συρμάτων, πλοίων και σκαφών	5
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικό	10

<b>Μέσα μεταφοράς ατόμων</b>	<b>16</b>
<b>Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων («εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές» )</b>	<b>12</b>
<b>Άνλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης</b>	<b>10</b>
<b>Εξοπλισμός Η/Υ, κόριος και περιφερειακός και λογισμικό</b>	<b>20</b>
<b>Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης</b>	<b>10</b>

Ο συντελεστής απόσβεσης του προηγούμενου πίνακα για τα άνλα στοιχεία και δικαιώματα ισχύει, εφόσον δεν προκύπτει συμβατικά από την αρχική συμφωνία διαφορετική των δέκα (10) ετών οικονομική διάρκεια ζωής οπότε και ο συντελεστής διαμορφώνεται ως το πηλικό «1 διά έτη διάρκειας ζωής δικαιώματος». Σε περίπτωση δικαιωμάτων που θεμελιώθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, για την αναπόσβεστη αξία (εναπομείνασα αξία) ως διάρκεια δικαιώματος λαμβάνεται η υπολειπόμενη διάρκεια του δικαιώματος.

5. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων είναι υποχρεωτικός, γίνεται σε ετήσια βάση και δεν επιτρέπεται η μεταφορά αποσβενόμενων ποσών μεταξύ οικονομικών χρήσεων.

6. Η απόσβεση ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία από τον φορολογούμενο κατ' αναλογία με τους συντελεστές της παραγράφου 4.

7. Το ποσό της απόσβεσης δεν δύναται να υπερβεί το κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής, καθώς και αποκατάστασης του περιβάλλοντος. Εάν η αποσβέσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης είναι μικρότερη από χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, το εν λόγω στοιχείο μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε το περιουσιακό στοιχείο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο μία φορά ανά πέντε έτη, με βάση τα κατάλληλα στοιχεία που δημοσιεύονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (Ε.Λ.ΣΤΑΤ.).

8. Οι νέες επιχειρήσεις δύνανται να αναβάλουν την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά τα πρώτα τρία (3) φορολογικά έτη.».

29. Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 26 του ν.4172/2013, που έχει ως εξής:

«Ανεξάρτητα από την παράγραφο 1, ο σχηματισμός προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων δεν επιτρέπεται στις περιπτώσεις επισφαλών απαιτήσεων των μετόχων ή εταίρων της επιχείρησης με ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δέκα τοις εκατό (10%) και των θυγατρικών εταιρειών της επιχείρησης με ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δέκα τοις εκατό (10%), εκτός αν για την

αξίωση πον αφορά αυτές τις οφειλές υπάρχει εκκρεμοδικία ενώπιον δικαστηρίου ή διαιτητικού δικαστηρίου, ή εάν ο οφειλέτης έχει υποβάλει αίτημα κήρυξης σε πτώχευση ή υπαγωγής σε διαδικασία εξυγιανσης ή σε βάρος του έχει εκκινήσει η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης.»

30. Με τη διάταξη της παραγράφου 11 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιούνται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 27 του ν.4172/2013, που έχουν ως εξής:

«1. Εάν με τον προσδιορισμό των επιχειρηματικών κερδών το αποτέλεσμα είναι ζημία εντός του φορολογικού έτους, η ζημία αυτή μεταφέρεται για να συμψηφισθεί με τα επιχειρηματικά κέρδη διαδοχικά στα επόμενα πέντε (5) φορολογικά έτη. Η ζημία του προγενέστερου έτους συμψηφίζεται κατά προτεραιότητα έναντι της ζημίας μεταγενέστερου έτους.

2. Η χρεωστική διαφορά που προκύπτει σε βάρος των νομικών προσώπων από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου ή εταιρικών ομολόγων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, κατ' εφαρμογή προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάταξη του ελληνικού χρέους, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα σε τριάντα (30) ισόποσες ετήσιες δόσεις, αρχής γενόμενης από τη χρήση μέσα στην οποία πραγματοποιείται η ανταλλαγή των τίτλων και ανεξάρτητα από το χρόνο διακράτησης των ομολόγων. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, ως χρεωστική διαφορά λαμβάνεται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των τίτλων που εκδόθηκαν σε ανταλλαγή και του κόστους απόκτησης των αρχικών τίτλων. Ειδικά, σε περίπτωση που μετά την απόκτηση των αρχικών τίτλων προέκυψε ζημία από την αποτίμησή τους η οποία δεν έχει συμψηφιστεί με αποθεματικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 2238/1994, όπως ισχύει κατά τη δημοσίευση του Κ.Φ.Ε. λαμβάνεται το αρχικό κόστος απόκτησης.»

31. Με τη διάταξη της παραγράφου 12 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιούνται ο τίτλος, η παράγραφος 1, οι περιπτώσεις α' και β' και προστίθενται περίπτωση γ και παράγραφος 2 στο άρθρο 28 του ν.4172/2013, που έχει ως εξής:

«Άρθρο 28 Έμμεση μέθοδος προσδιορισμού κερδών

1 Το εισόδημα των φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα προσδιορίζεται με έμμεσες μεθόδους ελέγχου κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Όταν δεν τηρούνται τα προβλεπόμενα βιβλία ή τηρούνται βιβλία απλογραφικά αντί διπλογραφικά, δεν τηρούνται τα φορολογικά στοιχεία και τα λοιπά προβλεπόμενα δικαιολογητικά έγγραφα, καθώς και τα συνοδευτικά στοιχεία συναλλαγών και καθίστανται αδύνατες οι ελεγκτικές επαληθεύσεις.

β) Όταν δεν διαφυλάσσονται ή δεν προσκομίζονται μετά από δύο τουλάχιστον προσκλήσεις τακτικού φορολογικού ελέγχου τα τηρούμενα βιβλία, τα φορολογικά στοιχεία και τα λοιπά προβλεπόμενα δικαιολογητικά έγγραφα, καθώς και τα συνοδευτικά στοιχεία συναλλαγών, εκτός εάν

υπάρχει η δυνατότητα αναπαραγωγής αυτών με αξιόπιστο τρόπο, από τον ίδιο τον υπόχρεο ή/και από τις διασταυρώσεις του ελέγχου.»

32. Με τη διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 22 του παρόντος τροποποιείται το δεύτερο κλιμάκιο της κλίμακας της παραγράφου 1 και προστίθενται νέες παράγραφοι 5 και 6 στο άρθρο 29 του ν.4172/2013, που έχει ως εξής:

**«Άρθρο 29.**

**Φορολογικός συντελεστής**

1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Φορολογητέο εισόδημα (ευρώ)	Συντελεστής (%)
< 50.000	26%
≥ 50.000	33%

2. Για τα φυσικά πρόσωπα με πρώτη δήλωση έναρξης επιτηδεύματος από 1ης Ιανουαρίου 2013 και για τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης της δραστηριότητάς τους ο φορολογικός συντελεστής του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας της παραγράφου 1 μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημά τους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

3. Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).

4. Το εισόδημα από προσαύξηση περιουσίας της παραγράφου 4 του άρθρου 21 φορολογείται με συντελεστή τριάντα τρία τοις εκατό (33%).

33. Με τη διάταξη της παραγράφου 14 του άρθρου 22 του παρόντος προστίθεται νέα περίπτωση γ στην παράγραφο 1 και τροποποιείται η υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης δ' και η περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του ν.4172/2013, που έχει ως εξής:

**«Άρθρο 34**

**Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός των φόρων αυτής**

1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται:

α) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή

β) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

2. Η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από